

РОЗДІЛ VII. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА ТА КРИМІНОЛОГІЇ; КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО

УДК 343.541 (477)

ЩОДО ВІКОВОЇ ОЗНАКИ СУБ'ЄКТА СТАТЕВИХ ЗНОСИН З ОСОБОЮ, ЯКА НЕ ДОСЯГЛА СТАТЕВОЇ ЗРІЛОСТІ

Чмут С.В., к.ю.н., доцент

Запорізький національний університет

У статті досліджується проблема визначення віку, з якого особа може бути суб'єктом злочину, передбаченого ст.155 КК України, обґрунтовується висновок про доцільність підвищення вікового критерію суб'єкта статевих зносин з особою, яка не досягла статевої зрілості, до вісімнадцяти років.
Ключові слова: склад злочину, суб'єкт злочину, кримінальна відповідальність, особа, що не досягла статевої зрілості, статевая свобода, вік настання кримінальної відповідальності.

Чмут С. В. ОТНОСИТЕЛЬНО ВОЗРАСТНОГО ПРИЗНАКА СУБЪЕКТА ПОЛОВЫХ СНОШЕНИЙ С ЛИЦОМ, НЕ ДОСТИГШИМ ПОЛОВОЙ ЗРЕЛОСТИ / Запорожский национальный университет, Украина

В статье исследуется проблема определения возраста, с которого лицо может быть субъектом преступления, предусмотренного ст.155 УК Украины, обосновывается вывод о целесообразности повышения возрастного критерия субъекта половых сношений с лицом, не достигшим половой зрелости, до восемнадцати лет.

Ключевые слова: состав преступления, субъект преступления, уголовная ответственность, лицо, не достигшее половой зрелости; возраст наступления уголовной ответственности.

Chmut S.V. A SIGN ON THE AGE OF THE SUBJECT SEXUAL INTERCOURSE WITH A PERSON UNDER THE AGE OF PUBERTY / Zaporizhzhya nationale universite, Ukraine

An integral feature of the perpetrator, under Part 1 of Art. 155 of the Criminal Code of Ukraine, is the age of the person who committed sexual intercourse with a person who has not reached puberty. Under the current legislation of sexual intercourse with a person under the age of puberty, may be physical, sane person who has reached the age of sixteen .

Thus, the question of the age of the perpetrator, under Art. 155 of the Criminal Code, refers to the discussion in the science and practice of criminal law legislation.

Some researchers believe that the subject of the crime shall be recognized not sixteen and eighteen persons.

Increasing age of the subject of sexual intercourse with a person under the age of sexual maturity based on the fact that firstly, the formation of attitudes in the field of sexuality at minors between the ages of sixteen and eighteen years of age are usually unfinished, and secondly, with onset age of eighteen in most cases removed the issue of puberty the child, and prosecution of a teenager who has not reached puberty, the voluntary sexual intercourse with the same teenager who also has not reached puberty is not feasible and reasonable.

According to the author, the subject of raising the age of sexual intercourse with a person who has not reached puberty before the age of eighteen is the right step, within the scope of criminal law protection of sexual integrity and normal physical and mental development of minors and sexual minors .

As before, so now, litigation focused on the non-use of criminal sanctions in case of detection of voluntary sexual intercourse between minors themselves. In addition, as mental and physical development, the knowledge and experiences gained minors under the age of sixteen and eighteen years of age, significantly different. Sexual intercourse with a person who has not reached puberty are not violent, so in most cases not understood as minors prohibited and punishment . The argument in favor of liability for sexual intercourse with a person who has not reached puberty, only adult individuals also have recommendations from international organizations to prevent sexual crime and the protection of children against sexual exploitation and sexual abuse and the experience of foreign countries.

These arguments lead to the proposal to increase the age of the subject of sexual intercourse with a person who has not reached puberty before the age of eighteen .

Key words: the offense, the subject of crime, criminal responsibility, a person under the age of puberty, the age of criminal responsibility.

Суб'єкт злочину є обов'язковим елементом складу, що, на відмінну від швидкоплинних та існуючих нетривалих час об'єктів, об'єктивної та суб'єктивної сторони злочину, у абсолютній більшості випадків незмінний з юридичної і фактичної точки зору [1, 145; 2, 160-161; 3, 74-75; 4, 43, 65-67]. У ч.1 ст.18 КК визначені необхідні й достатні ознаки, що характеризують загального суб'єкта злочину: 1) фізична особа; 2) осудна особа; 3) особа, що досягла певного віку, з якого настає кримінальна відповідальність.

Невід'ємною ознакою суб'єкта злочину, передбаченого ч.1 ст.155 КК, є вік особи, що вчинила статеві зносини з особою, яка не досягла статевої зрілості. Суб'єктом статевих зносин з особою, яка не досягла статевої зрілості, може бути фізична, осудна особа, яка досягла шістнадцятирічного віку. Стаття 155 КК не входить до переліку злочинів, відповідальність за вчинення яких передбачена з 14 років (ч.2 ст.22 КК). Відтак, відповідальності підлягає особа, якій виповнилося шістнадцять років. Вітчизняне законодавство виходить із того, що після досягнення шістнадцятирічного віку неповнолітній за рівнем свого психофізичного розвитку здатний діяти на підставі здорового глузду і цілком може усвідомлювати суспільно небезпечний характер своїх дій та їхні можливі наслідки. Загальне настання кримінальної відповідальності з шістнадцяти років є достатньо обґрунтованим [5, 82-83; 6, 3-4]. З цього загального правила є два винятки. Перший пов'язаний з тим, що неповнолітні з чотирнадцяти років цілком усвідомлюють кримінально-правові заборони, пов'язані з посяганням на життя, здоров'я, статеvu свободу та статеvu недоторканність особи, власність, громадський порядок та інші загальнозрозумілі об'єкти кримінально-правової охорони. Другий виняток полягає в тому, що за деякі злочини кримінальна відповідальність настає не з шістнадцятирічного, а з вісімнадцятирічного віку [7, 25; 8, 10-11].

КК не містить норми, що передбачала б визначення віку, а тільки вказує на вікові межі настання кримінальної відповідальності, якщо особа вчинила злочин. Видається, що найбільш змістовно поняття віку сформулював Р.І. Михеев, який визначає його як у широкому, так і у вузькому розумінні. У першому випадку під віком мається на увазі календарний період часу, що пройшов від народження до будь-якого хронологічного моменту в житті людини, а в другому випадку, – певний період психофізичного стану в житті тієї чи іншої особи, з яким пов'язані як медично-біологічні, соціально-психологічні, так і правові зміни у правовому модусі особи [9, 17]. Український законодавець не пішов на зниження віку кримінальної відповідальності за статеві зносини з особою, яка не досягла статевої зрілості, з одного боку, через те, що їхня протиправність не настільки очевидна для чотирнадцятирічного підлітка (вона є очевидною для повнолітніх осіб), а з іншого боку, через те, що суспільну небезпеку та шкоду від цих діянь дуже важко належним чином оцінити: адже самі статеві зносини є добровільними, іноді навіть ініціатива щодо їх початку може виходити від потерпілої особи. Саме такий характер суспільної небезпеки цих діянь, на наш погляд, відіграв визначальну роль при вирішенні питання про визначення віку кримінальної відповідальності при досягненні шістнадцятирічного віку.

Натомість, питання щодо віку суб'єкта злочину, передбаченого ст.155 КК, належить до дискусійних у науці кримінального права та практиці законотворення. Дослідники цієї проблеми по-різному оцінюють вік суб'єкта статевих зносин з особою, яка не досягла статевої зрілості. Так, на думку М.Д. Шаргородського, суб'єктом злочину, передбаченого ст.119 КК РРФСР, слід визнавати вісімнадцятирічну особу [10, 96]. Категорично не погоджуючись з думкою М.Д. Шаргородського, Ю.К. Сущенко зазначає, що вимога у даному випадку досягнення повноліття або статевої зрілості суб'єкта злочину не базується на чинному законі й не відповідає завданню охорони нормального статевого розвитку підростаючого покоління [11, 167]. Принагідно зауважимо, що для ст.119 у редакції КК РРФСР 1960 р., зазначена критика була обґрунтованою. Однак у процесі реформування законодавства в статті 134 КК РФ 1996 р. з'явилося положення про те, що суб'єктом цього злочину є вісімнадцятирічна особа. Це положення одразу ж викликало негативну реакцію в деяких фахівців з кримінального права. Так, зазначалося, що підвищення віку суб'єкта із шістнадцяти до вісімнадцяти років видається досить спірним і навряд чи буде сприяти ефективності боротьби з цим злочинним посяганням. Крім того, це положення є нелогічним по суті, тому що за вчинення розпусних дій (ст.135 КК РФ 1996 р.), менш небезпечного злочину, ніж досліджуваний, відповідальність настає із шістнадцятирічного віку [12, 62].

Інші дослідники підтримують позицію російського законодавця про підвищення віку суб'єкта досліджуваного злочину. При цьому наводяться такі аргументи. По-перше, формування установок у царині сексуальної сфери в неповнолітніх у віці від шістнадцяти до вісімнадцяти років, як правило, є незакінченим. Для особи чотирнадцятирічного віку очевидно є однозначна заборона та караність насильницьких дій сексуального характеру. Однак неправомірно покладати на нього роль «контролера сексуальної поведінки» іншого неповнолітнього одного з ним віку. Соціальний обов'язок такого контролю може покладатися виключно на повнолітніх осіб. По-друге, з настанням вісімнадцятирічного віку в більшості випадків знімається питання про досягнення статевої зрілості даної особи. Хоча закон і не вимагає обов'язкової статевої зрілості суб'єкта даного злочину, притягнення до відповідальності підлітка, який ще не досяг статевої зрілості, за добровільні статеві зносини з таким же підлітком, що так само не досяг статевої зрілості, важко визнати доцільним і обгрунтованим [13, 77-78]. Прихильником підвищеного віку кримінальної відповідальності у 18 років є також Ю.Є. Пудовочкін. Ця позиція логічно виходить із запропонованої вказаним дослідником нової редакції ч.1 ст.134 КК РФ: «Статеве зношення, мужолозтво, лесбїянство або інші дії сексуального характеру з особою, яка не досягла вісімнадцятирічного віку, або в її присутності, що заподіяли шкоду інтересам неповнолітнього» [14, 235].

На наш погляд, підвищення віку суб'єкту статевих зносин з особою, яка не досягла статевої зрілості, до вісімнадцяти років є обгрунтованим кроком, що відповідає завданням кримінально-правової охорони статевої недоторканості та нормального фізичного і психічного статевого розвитку малолітніх та неповнолітніх осіб. Слід зазначити, що як раніше, так і тепер, судова практика зорієнтована на незастосування кримінального покарання в разі виявлення випадків добровільних статевих зносин неповнолітніх осіб між собою. Так, у п.13 постанови Пленуму Верховного Суду СРСР від 25 березня 1964 р. № 2 «Про судову практику у справах про зґвалтування» розтлумачувалось, що особи, які досягли 16-річного віку, несуть кримінальну відповідальність як за зґвалтування, так і за інші статеві злочини, передбачені ст.ст.119, 120 КК РРФСР та відповідними статтями КК інших радянських республік. Натомість, при вирішенні питання про кримінальну відповідальність осіб, які не досягли повноліття, за статеве зношення з особою, яка не досягла статевої зрілості або шістнадцятирічного віку, а також за розбещення неповнолітніх, суди мають враховувати, що закон у зазначених випадках спрямований на нормальний розвиток неповнолітніх кожної статі. Тому, в кожному конкретному випадку, виходячи з віку обох неповнолітніх, даних, що характеризують їх особи, наслідків, що настали, та інших обставин справи, суди повинні обговорювати питання про доцільність застосування до неповнолітнього заходів кримінального покарання. Рекомендувати судам з вказаних видів злочинів ширше практикувати застосування до неповнолітніх примусових заходів виховного характеру, що не є кримінальним покаранням [15, 198-199]. Близькі до такого розуміння рекомендації висловлені в постанові Пленуму ВСУ від 27 березня 1992 р. «Про судову практику у справах про зґвалтування та інші статеві злочини» [16, 111-120] та у чинній постанові ВСУ від 30 травня 2008 р. № 5 «Про судову практику у справах про злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи» [17].

Крім того, за станом психофізичного розвитку, отриманих під час навчання знань та набутого життєвого досвіду неповнолітні, що не досягли шістнадцятирічного та вісімнадцятирічного віку, суттєво різняться. Треба також враховувати потужне почуття «першої любові» підлітків, що нерідко виступає каталізатором первісного сексуального досвіду. «Перша любов» повністю заповнює психоемоційну складову сприйняття певної особи протилежної статі. Вона може стати «особливим емоційним станом» неповнолітніх, що розблоковує настанови дорослих і призводить до добровільних статевих зносин між ними [18, 327; 19, 562]. Вікова різниця у 2-3 роки хоча й суттєво позначається на їх поведінці, але, й це найголовніше, не позначається на усвідомленні статевої недоторканості як найважливішої соціально-природної передумови подальшого статевого розвитку. Психологічна та фізіологічна перебудова перехідного віку (12-16 рр.), не сформованість стійких моральних позицій, надвисока схильність до копіювання, здійснення групових вчинків, миттєва реалізація неусвідомленої дії, імпульсивність, складають специфіку вікової мотиваційної основи поведінки неповнолітніх осіб [20, 155; 21, 55; 22, 11-12]. Усе це свідчить на користь криміналізації насильницьких статевих злочинів проти неповнолітніх. Статеві зносини з особою, яка не досягла статевої зрілості, не носять насильницького характеру. Тому в абсолютній більшості випадків не усвідомлюються

неповнолітніми як заборонені й каранні. Видається, обґрунтованим вирішення питання австрійським законодавцем про відмову від кримінального переслідування за добровільні статеві зносини між неповнолітніми, якщо особа, що вчинила злочин, не старша за потерпілого більше, ніж на три роки (абз.4 § 206 КК Австрії) [23].

Судова практика також вказує на незначний відсоток неповнолітніх, що притягаються до кримінальної відповідальності за статеві зносини з особою, яка не досягла статевої зрілості.

Аргументом на користь відповідальності за статеві зносини з особою, яка не досягла статевої зрілості, виключно повнолітніх осіб, також є рекомендації міжнародних організацій щодо запобігання сексуальній злочинності та захисту дітей проти сексуальної експлуатації та сексуального розбещення. Так, у Конвенції про права дитини з Факультативними протоколами № 1 (1989 р.) та № 2 (2000 р.), прийнятій Генеральною Асамблеєю ООН 20 листопада 1989 р. (резолюція № 44/25) [24, 6] та Конвенції про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального розбещення, прийнятій Радою Європи 25 жовтня 2007 р., спеціально вказується, що положення цих конвенцій не спрямовані на врегулювання сексуальних стосунків за згодою між неповнолітніми (ч.3 ст.18) [25].

Формування установок у сексуальній сфері неповнолітніх не є закінченим і соціальний обов'язок контролю статевої поведінки неповнолітнього може покладатися лише на повнолітніх осіб. З настанням вісімнадцятирічного віку в переважній більшості випадків знімається питання про досягнення статевої зрілості суб'єкта злочину. Притягнення до відповідальності підлітка, який ще не досяг статевої зрілості, за добровільні статеві зносини з таким же підлітком, що так само не досяг статевої зрілості, важко визнати логічним. Необхідно також мати на увазі, що у більшості кримінальних кодексів як держав-учасниць СНД, так і далекого зарубіжжя, суб'єкт досліджуваного злочину спеціальний – ним є лише повнолітня особа. Ці аргументи зумовлюють пропозицію щодо підвищення віку суб'єкту статевої зносини з особою, яка не досягла статевої зрілості, до вісімнадцятирічного віку.

У юридичній літературі одержала поширення точка зору, що статевий зв'язок повнолітнього чоловіка і дівчини, яка не досягла 16-річного віку, що протікає в умовах фактичних шлюбних відносин, які, відповідно до сімейного законодавства, дають підстави для юридичного оформлення шлюбу, складу злочину, передбаченого ст.134 КК РФ, не формує [26, 214; 27, 182]. Треба зауважити, що певна логіка в такій пропозиції є, оскільки в даному випадку істотно знижується чи взагалі втрачається суспільна небезпечність особи винного. Новітнім варіантом вирішення зазначеного питання є нова примітка до ст.134 КК РФ, у якій передбачено, що особа, яка вперше вчинила злочин, передбачений ч.1 ст.134 КК, звільняється судом від покарання, якщо буде встановлено, що ця особа та вчинений нею злочин перестали бути суспільно небезпечними у зв'язку зі вступом у шлюб з потерпілою особою.

У зв'язку з цим, видається доцільним передбачити і у вітчизняному кримінальному законодавстві припис про звільнення від кримінальної відповідальності повнолітньої особи, що вступила у статеві зносини з особою, яка не досягла шлюбного віку та фактично і юридично створила з нею сімейний союз.

Виходячи з вищевикладеного, доходимо висновку, що підвищення вікового критерію суб'єкта статевої зносини з особою, яка не досягла статевої зрілості, до вісімнадцяти років, є доцільним та обґрунтованим кроком, що відповідає завданням кримінально-правової охорони статевої недоторканості та статевого фізичного і психічного розвитку дітей.

ЛІТЕРАТУРА

1. Браїнин Я.М. Уголовный закон и его применение: монография / Я.М. Браїнин. – М.: Юрид. лит., 1967. – 240 с.
2. Кудрявцев В.Н. Общая теория квалификации преступлений: монография / В.Н. Кудрявцев. – 2-е изд., исправл. и допол. – М.: «Юрист», 2004. – 304 с.
3. Траїнин А.Н. Общее учение о составе преступления: [науч. издан.] / А.Н. Траїнин. – М.: Госюриздат, 1957. – 363 с.
4. Уголовный закон. Опыт теоретического моделирования: [науч. издан.] / [отв. ред. В.Н. Кудрявцев, С.Г. Келина]. – М.: Наука, 1987. – 280 с.

5. Павлов В.Г. Субъект преступления: монография / В.Г. Павлов. – СПб.: Издательство «Юридический центр Пресс», 2001. – 318 с.
6. Трайнин А.Н. Общее учение о составе преступления: [науч. издан.] / А.Н. Трайнин. – М.: Госюриздат, 1957. – 363 с.
7. Лень В.В. Осудність у кримінальному праві і законодавстві: монографія / В.В. Лень. – Дніпропетровськ: Дніпр. держ. ун-т внутр. справ; Ліра ЛТД, 2008. – 180 с.
8. Ситковская О.Д. Психология уголовной ответственности: монография / О.Д. Ситковская. – М.: Изд-во «НОРМА», 1998. – 285 с.
9. Михеев Р.И. Проблемы вменяемости, вины и уголовной ответственности (теория и практика): автореф. дисс. на соиск. учен. степ. докт. юрид. наук: спец. 12.00.08 «Уголовное право и криминология; уголовно-исполнительное право» / Р.И. Михеев; Моск. гос. ун-т. – М., 1995. – 41 с.
10. Шаргородский М.Д. Ответственность за преступления против личности: монография / М.Д. Шаргородский. – Л.: Изд-во Ленингр. ун-та, 1953. – 108 с.
11. Сущенко Ю.К. Ответственность за половые преступления против несовершеннолетних по советскому уголовному праву: автореф. дисс. на соиск. учен. степени канд. юрид. наук: спец. 12.00.08 «Уголовное право и криминология; уголовно-исполнительное право» / Ю.К. Сущенко; Саратов. юрид ин-т. – Саратов, 1967. – 21 с.
12. Затона Р.Е. Уголовно-правовой и криминологический аспекты ответственности за половое сношение и иные действия сексуального характера с лицом, не достигшим четырнадцатилетнего возраста: дисс. на соискание учен. степ. канд. юрид. наук: спец.: 12.00.08 / Р.Е. Затона. – Саратов: СЮИ, 2000. – 200 с.
13. Краснюк Г.П. Ненасильственные сексуальные посягательства на лиц, не достигших четырнадцатилетнего возраста: дисс. на соиск. учен. степ. канд. юрид. наук: спец.: 12.00.08 / Г.П. Краснюк. – Краснодар, 2000. – 208 с.
14. Пудовочкин Ю.Е. Ответственность за преступления против несовершеннолетних по российскому уголовному праву: монография / Ю.Е. Пудовочкин. – СПб.: Изд-во «Юридический центр Пресс», 2002. – 293 с.
15. Сборник постановлений Пленума Верховного Суда СССР (1924 – 1977 гг.): в двух томах / [Е.А. Смоленцев, Л.Г. Алексеева, С.Г. Банников и др.]; глав. ред. Е.А. Смоленцев. – Том 2. – М.: Известия, 1978. – 528 с.
16. Збірник Постанов Пленуму Верховного Суду України (1963 – 1995 рр.): в двох частинах / відп. ред. В. Бойко. – Частина друга. – К.: Українська правнича фундація, 1995. – 410 с.
17. Про судову практику у справах про злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи: постанова Пленуму Верховного Суду України від 30.05.2008 р. № 5 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.scourt.gov.ua/clientsvs.nsf/0/1A4F0DE6ACD2C759C225747A0031F4E0?OpenDocument&CollapseView&RestrictToCategory=1A4F0DE6ACD2C759C225747A0031F4E0&Count=500&/>.
18. Синєокий О.В. Психолого-правові проблеми кримінальної сексопатології. Вступ до криміноперверсології: монографія / О.В. Синєокий. – Х.: Право, 2009. – 752 с.
19. Ткаченко А.А. Аномальное сексуальное поведение / А.А. Ткаченко, Г.Е. Введенский; [под ред. А.А. Ткаченко и Г.Е. Введенского]. – СПб.: Издательство «Юридический центр Пресс», 2003. – 657 с.
20. Гульман Б.Л. Сексуальные преступления: монография / Б.Л. Гульман. – Харьков: Рубикон, 1994. – 271 с.
21. Маркунцев С.А. Осознание уголовно-правовых запретов в структуре уголовной ответственности несовершеннолетних: монография / С.А. Маркунцев; под общ. ред. А.Э. Жалинского. – М.: ИД «Юриспруденция», 2007. – 160 с.

22. Шакун В.І. Злочинність неповнолітніх – нові виклики для України / В.І. Шакун // Питання боротьби зі злочинністю: зб. наук. праць. – Х.: Право, 2004. – Вип. 8. – С. 8-14.
23. Уголовный кодекс Австрии / пер. с нем. и предисл. А.В. Серебренникова. – М.: ИКД «Зерцало-М», 2001. – 144 с.
24. Волинець Л.С. Захист прав дитини через призму реалізації Конвенції ООН / Л.С. Волинець // Відновне правосуддя в Україні. – 2005. – № 3. – С. 6-9.
25. Конвенція Ради Європи Про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального розбещення: прийнята 25 жовтня 2007 р. [Електронний ресурс] // Офіційний інтернет-портал Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua/>.
26. Комментарий к Уголовному кодексу российской Федерации / науч. ред. А.С. Михлин, И.В. Шмаров. – М.: Вердикт, 1996. – 647 с.
27. Комментарий к Уголовному кодексу Российской Федерации: [коммент.] / отв. ред. В.М. Лебедев. – М.: Юрайт-Издат, 2005. – 917 с.

УДК 343.21: 343.278

ПРОБЛЕМА ЗМІСТУ ПОЗБАВЛЕННЯ ПРАВА ОБІЙМАТИ ПЕВНІ ПОСАДИ АБО ЗАЙМАТИСЯ ПЕВНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

Шиян Д.С., к.ю.н., доцент

*Інститут управління та права
Запорізького національного технічного університету*

У статті досліджуються проблемні питання визначення змісту покарання у вигляді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю за кримінальним правом України. Сформульовано його авторську дефініцію, редакцію якої пропонується закріпити у ст.55 КК України.
Ключові слова: позбавлення права, обіймати посади, займатися діяльністю, зміст покарання, службова діяльність, професійна діяльність.

Шиян Д.С. ПРОБЛЕМА СОДЕРЖАНИЯ ЛИШЕНИЯ ПРАВА ЗАНИМАТЬ ОПРЕДЕЛЁННЫЕ ДОЛЖНОСТИ ИЛИ ЗАНИМАТЬСЯ ОПРЕДЕЛЁННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬЮ / Институт управления и права Запорожского национального технического университета, Украина

В статье исследуются проблемные вопросы определения содержания наказания в виде лишения права занимать определённые должности или заниматься определённой деятельностью по уголовному праву Украины. Сформулирована его авторская дефиниция, редакцию которой предлагается закрепить в ст.55 УК Украины.

Ключевые слова: лишение права, занимать должности, заниматься деятельностью, содержание наказания, служебная деятельность, профессиональная деятельность.

Shyyan D.S. THE PROBLEM OF CONTENTS DISQUALIFICATION TO HOLD CERTAIN POSITIONS OR ENGAGE IN CERTAIN ACTIVITIES / Institute of management and law Zaporizhzhya national technical university, Ukraine

The article examines the issues determining the content sentence of deprivation of the right to occupy certain positions or engage in certain activities under the criminal law of Ukraine. It will solve the maximum individualization disqualification to hold certain positions or engage in certain activities, proper installation of grounds, procedure and limits its application to identify those features of the purpose of this type of punishment that should be considered by the court in its application.

Contents of punishment is a specific amount of restriction or deprivation (or combination), established to convict. It is evaluated using qualitative and quantitative criteria. Qualitative describes a property inherent in this type of punishment (deprivation of the right to occupy certain positions or engage in certain disqualification activities). Quantitative indicator shows the amount of punishment inherent in a particular punishment. As you know, every form of criminal punishment has a meaning, which affects some areas of the legal status of a citizen who was subjected to condemnation. Obviously, between different types of punishment are just qualitative differences.